

***7 АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ
ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
МАТЕМАТИЧНИХ МЕТОДІВ І МОДЕЛЕЙ В
ЕКОНОМІЦІ***

**ДОСЛІДЖЕННЯ ПІДХОДІВ ДО ДІАГНОСТИКИ ФІНАНСОВОГО
СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ПОСЛУГ**

Бут Марія Олександрівна, магістр,
Журавель Ірина Юріївна, магістр
Науковий керівник Стригуль Лариса Станіславівна, к.е.н., доц.,
Національний технічний університет «Харківський політехнічний
інституту»

У сучасних умовах господарювання діагностика фінансового стану є необхідною складовою процесу управління підприємством. Головним напрямком його практичної реалізації є виявлення можливостей підвищення ефективності функціонування підприємства, визначення перспектив його розвитку. Орієнтованість досліджень на розвинений ринок ставить перед вітчизняними фахівцями питання про необхідність адаптації підходів до аналізу до сучасних економіко-правових умов. Цим проблемам присвячені роботи Білик М. Д., Бутинця Ф.Ф., Бутко А.Д., Іванієнко В. В., Ізмайлової К.В., Меца

В.О., Митрофанова Г. В., Мниха Є.В., Сопко В. В., Цал-Цалка Ю.С., Чумаченка М.Г. [1].

Для здійснення порівняльного аналізу переваг та недоліків методів діагностики фінансового стану та рівня платоспроможності підприємства дуже часто застосовують підходи до оцінювання ймовірності банкрутства серед яких найбільш популярні у використанні, такі, як: двофакторна модель Альтмана, п'ятифакторна модель Альтмана, дискримінантні моделі Ліса і Таффлера, показник діагностики платоспроможності Конана і Гольдера, модель Спрінгейта, універсальна дискримінаційна функція О.О.Терещенка [2, с 260].

Аналіз результатів використання різних тестів для оцінки ймовірності банкрутства [3] по підприємству сфери послуг ТОВ «Компанія ІТЕР» показує, що не виключені протилежні судження про рівень кризового стану на підприємстві та можливість його банкрутства (табл. 1). Застосування тестів (при всій привабливості їх відносної простоти) не гарантує точної, адекватної оцінки фінансового стану українських підприємств з урахуванням специфіки сучасних викликів складної фінансової, політичної та законодавчої ситуації.

Таблиця 1 - Діагностика банкрутства за різними тестовими методиками

Методики – моделі оцінки	Ступінь загрози банкрутства
1	2
1 Загальнодержавна методика	Наявність ознаки прихованого банкрутства Наявність ознак приведення підприємства до банкрутства
2 П'ятифакторна модель У. Бівера	Група 1. Благополучні компанії Група 2. П'ять років до банкрутства
3 Двофакторна модель Є. Альтмана	Ймовірність банкрутства мала
4 П'ятифакторна модель Є. Альтмана	Дуже низька ймовірність банкрутства
5 П'ятифакторна модель Є. Альтмана (модифікована)	Компанія фінансово стійка
6 Модель Чессера	Фінансовий стан підприємства вважається задовільним
7 Модель Фулмера	Компанія функціонує нормально з подальшими перспективами ефективного розвитку
8 Модель Конана й Гольдера	Вірогідність затримки платежів 10 %

9 Модель Р. Лиса	Низька ймовірність банкрутства
10 Модель Таффлера	Підприємство має гарні довгострокові перспективи
11 Модель Спрингейта	Низька ймовірність банкрутства
12 R-модель Іркутської державної економічної академії	Мінімальна ймовірність банкрутства (до 10%)
13 Модель О.П. Зайцевої	мін ступінь банкрутства
14 Модель Давидової – Белікова	мін ступінь банкрутства 10%
15 Модель Сайфуліна-Кадикова	Фінансовий стан задовільний
16 Методика Л.В. Донцової і Н.А. Нікіфорової	II клас - підприємство, яке демонструє деякий ступінь ризику по заборгованості, але ще не розглядається як ризиковане
17 Інтегральний показник дискримінантної функції, яка характеризує різні параметри фінансового стану бенефіціара	Стан бенефіціара визнається як задовільний
18 Універсальна дискримінантна функція О. Терещенко	Підприємству банкрутство не загрожує

Таким чином, три тести Є. Альтмана майже не фіксують (не зауважують) існуючого стану вкрай незадовільної платоспроможності підприємства. Тести Р. Лиса, Таффлера, Спрингейта оцінюють ситуацію набагато точніше. Ще більш достовірні результати можна одержати, використовуючи багатоступінчасту шкалу тесту О. Терещенко і нормативні вимоги Методичних рекомендацій Міністерства економіки України по виявленню ознак неплатоспроможності. Таким чином узагальнюючи вищевикладене можна зробити висновок, що підприємства ТОВ «Компанія ІТЕР» достатньо стабільне фінансове становище, але існує загроза втрати платоспроможності через зростання рівня дебіторської та кредиторської заборгованості та відсутність грошових коштів та їх еквівалентів. Саме на ці показники керівництво підприємство повинне зосередити свою увагу для оптимізації структури балансу і підвищення рівня майбутньої платоспроможності.

Визначено, що результати оцінювання за різними методиками діагностики банкрутства дуже протирічать одне одному. Тому потребують додаткового дослідження їх переваги та недоліки щодо застосування саме для підприємств сфери послуг. Дослідження змін, що відбуваються на

підприємствах сфери послуг і зокрема підприємств сфери послуг також зумовлює проблеми й особливості їх оцінювання та прогнозування.

Список використаної літератури:

1. Дягель О.Ю. Диагностика вероятности банкротства организаций: сущность, задачи и сравнительная характеристика методов. Часть 2 [Електронний ресурс] / О.Ю. Дягель, К.О. Энгельгардт // Финансовый анализ: портал журнала URL. – Режим доступа: <http://1fin.ru/?id=201>
2. Лепейко Т.І., Доценко П.О. Аналіз сучасних методик прогнозування ймовірності банкрутства підприємств [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://masters.donntu.edu.ua/2012/iem/subbrys/library/bancrutcy.pdf>
3. Чурсина Ю.А. Диагностика банкротства предприятия [Електронний ресурс] / Ю.А. Чурсина, К.В. Кондратьева. – Режим доступа: http://www.auditfin.com/fin/2013/1/2013_I_03_11.pdf